

СПІЛКА ОФІЦЕРІВ УКРАЇНИ

У справу будівництва незалежної Української держави, реформування й розбудови її Збройних Сил, військово-патріотичного виховання воїнів значний внесок зробила Спілка офіцерів України.

Спілка офіцерів України (СОУ) – всеукраїнська громадська організація військово-патріотичного спрямування, що об'єднує на добровільних засадах офіцерів із числа військовослужбовців за контрактом, за призовом, запасу та у відставці, осіб, які проходять службу у військовому резерві Збройних Сил України, ветеранів війни й військової служби.

СОУ веде свою історію від I з'їзду офіцерів, який відбувся в 1991 р. На ньому ухвалили постанову про створення Спілки офіцерів України та визначили її цілі й завдання.

З'їзд став подією історичної ваги. На нього прибуло 320 делегатів і понад 100 запрошених гостей. Він засвідчив чітку орієнтацію значної частини кадрових офіцерів, що служили як в Україні, так і за її межами, на досягнення незалежності України, побудову національних Збройних Сил та соціальний захист військовослужбовців.

Основною метою Спілки визначили консолідацію зусиль офіцерів навколо української державотворчої ідеї та сприяння створенню професійних Збройних Сил України парламентсько-правовим шляхом. Об'єднання радянських офіцерів у громадську організацію національно-патріотичного спрямування стало додатковим каталізатором розпаду СРСР, ще одним фактором, який спонукав українців до боротьби за незалежність.

Одразу після свого створення Спілка офіцерів України активно долучилася до боротьби за незалежність Української держави, виступила проти повернення тоталітарного режиму прихильників ГКЧП в Україні.

Після проголошення незалежності України члени СОУ долучилися до розробки законодавчої бази Збройних Сил України. Зокрема, розробили Концепцію оборони і будівництва Збройних Сил України, Концепцію Військово-Морських Сил України, Концепцію Соціально-психологічної служби Збройних Сил України, закони України «Про оборону України», «Про Збройні Сили України», «Про Національну Гвардію України», «Про соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей»,

«Военну доктрину України» та інші законодавчі й нормативно-правові акти.

Делегати II з'їзду Спілки офіцерів України склали присягу на вірність українському народові, оголосили вимогу про приведення до присяги військових частин, що дислокувалися в Україні. Із 1992 р. спілчани беруть активну участь в організації приведення до присяги військовослужбовців у військових частинах, організаціях та установах у містах і селах України, підпорядкуванню цих військових частин Міністерству оборони України.

СОУ відіграла значну роль у формуванні Міністерства оборони України. Її члени

I з'їзд Спілки офіцерів України, 27 липня 1991 р.

розробили перше Положення про Міністерство оборони України, а також склали групу консультантів першого міністра оборони незалежної країни К. Морозова.

Завдяки зусиллям Спілки було створено Комітет із соціального захисту військовослужбовців при Кабінеті Міністрів України, у якому майже всі обласні організації очолили члени СОУ. Члени Спілки офіцерів України брали участь у міждержавних переговорах щодо повернення в Україну українців-військовослужбовців Радянської армії.

Спілка офіцерів розробила та надала низку важливих пропозицій, рекомендацій і вимог, які згодом лягли в основу рішень органів державної влади. Зокрема до таких ініціатив належать вимоги з повного введення української мови навчання й спілкування у військових частинах (1996), рішення про розгортання широкої дискусії щодо формування нової редакції воєнної доктрини, формування плану виводу військ Чорноморського флоту з території України до 2017 року, оцінка практики призначення

на посади Міністерства оборони України осіб, які мали негаразди із законом України (2010).

Вітання «Слава Україні – Героям слава», відроджене спілчанами ще в далекому 1991 р., нарешті здобуло своє правове втілення в Збройних Силах України.

Члени Спілки офіцерів України були активними учасниками Помаранчевої революції у 2004–2005 рр., Революції гідності у 2013–2014 рр. Проведений у 2013 р. на майдані Незалежності позачерговий XXIII з'їзд СОУ вкотре підтвердив єдність офіцерів України зі своїм народом, рішучість у боротьбі за незалежність Батьківщини, її європейський вибір, гуманістичні цінності та спрямованість на розвиток.

До завдань Спілки належать організація та участь у здійсненні цивільного демократичного контролю та моніторингу діяльності Збройних Сил України; заходах щодо правового, соціального захисту визначених соціальних груп громадян України – військовослужбовців, ветеранів війни і військової служби, учасників національно-визвольної боротьби Українського народу за свободу та незалежність, зокрема учасників антитерористичної операції та Операції об'єднаних сил на Донбасі; у духовному, національному, військово-патріотичному та культурному вихованні української молоді й особового складу Збройних Сил України.

Для досягнення визначених цілей і реалізації поставлених завдань Спілка офіцерів України проводить громадські експертизи діяльності органів виконавчої влади, дослідження з питань національної безпеки й оборони, бере участь у діяльності робочих та експертних груп, громадських приймальень. Організовує відвідування військових частин, установ і закладів, вивчає умови їхньої життєдіяльності та надає їм допомогу.

СОУ будує свою роботу на ідеологічних засадах українського націоналізму, брала й бере активну участь у громадсько-політичному житті держави. Співпрацює з іншими національно-патріотичними партіями та громадськими організаціями України, регулярно відгукується на всі події в столиці, державі та світі: заявами, пікетуваннями, мітингами тощо.

Серед членів Спілки – народні депутати всіх скликань, депутати місцевих рад та судді всіх рівнів, зокрема й Конституційного Суду. Із 1994 до 1998 рр. Спілка офіцерів України була представлена у Верховній Раді України 21 народним депутатом. Має своїх представників в органах виконавчої влади, місцевого самоврядування. Її члени керують військовими колективами, обрані головами багатьох сільських і міських громад, районних та обласних рад.

Виступ членів Спілки офіцерів України під час події Революції гідності, 2013 р.

Водночас за свою відданість справі й незалежній Українській державі в різні періоди сучасної історії українського війська значна частина спілчан зазнала утисків шляхом звільнення з лав Збройних Сил України, пониження у посадах, затримки військових звань тощо. Це призвело до суттєвого зменшення чисельності організації з 17 тисяч військовослужбовців до 10–12 тисяч.

Нині діяльність СОУ здійснюється силами 24 обласних, Київської та Севастопольської, 44 міських та районних організацій, підпорядкованих обласним організаціям, зареєстрованих у територіальних органах Міністерства юстиції України.

Найвищий керівний орган Спілки – з'їзд. Виконавчим органом у період між з'їздами є виконавчий комітет, а оперативне керівництво її роботою між пленумами виконавчого комітету здійснює центральний провід.

Діяльність Спілки офіцерів України високо оцінена органами влади, адже їй належить важлива роль у справі будівництва та розвитку Збройних Сил України, соціального й правового захисту військовослужбовців.

Науково-практична конференція, червень 2018 р.